

KARAYEMİŞ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Karayemiş (*Prunus laurocerasus* L.) anavatanı Doğu Karadeniz Bölgesi olan ve bölgemizde 'Taflan' adıyla bilinen meyve ve süs bitkisi olarak yetiştiriciliği yapılan bir meyvedir.

Karadeniz bölgesinde yol kenarlarında, ev bahçelerinde, parklarda çok sık rastlanılır. Meyvesi pazarlarda satılır ve bölge halkı tarafından severek taze olarak tüketilir. Ayrıca reçeli, pekmezi, tuzlaması yapılır ve kurutulmuş olarak tüketilir. Meyveleri mide ve barsak hastalıklarına iyi geldiği şeker hastaları için uygun olduğu, tokluk verdiği için diyet meyvesi olduğu, çekirdeğin içinin de tansiyon ilacı olarak kullanıldığı bilinmektedir. Ayrıca kışın yaprağını dökmediği için yaprakları kışın hayvan yemi olarak kullanılır. Yine yapraklarında bulunan Aqualaurocerasi ya da Laurocerasin maddesi ile yapılan ilaçlar öksürük dindirici olarak ve antispazmatik olarak kullanılır. Ayrıca meyveleri likör

yapımında kullanılır. Köklerinin yüzlek olması nedeniyle meyilli arazilerde erozyonla mücadelede kullanılabilir.

EKOLOJİK İSTEKLERİ

Kökleri fazla derine gitmediğinden kurağa ve soğuğa fazla dayanıklı değildir. Karadeniz iklimi sahil kesiminde yetiştiriciliği yapılmaktadır. Vejetasyon döneminde yağışın yeterli olması meyve iniliğini artırmaktadır.

Toprak isteği bakımından çok secici değildir. Tınlı-kumlu geçirgen ve organik maddece, bitki besin elementlerince bol topraklarda iyi yetişir.

BİTKİSEL ÖZELLİKLERİ

Karayemiş bitkisi yaz kış yaprağını dökmeyen (herdem yeşil) boylu çalı yada ağaç halinde bulunur. Ağaç boyları 6-10 m kadar boylanabilmektedir. Yaprakları elips biçimde 5-25 cm uzunlukta, çiçekleri beyaz renkli 5-15 cm boyunda salkım halindedir. Erkek ve dişi çiçekler aynı bitki üzerinde olabileceği gibi

bazen ayrı ayrı bitki üzerinde bulunmaktadır. Periyodisiteye açık bir bitkidir.

Çiçeklenme Mart-Mayıs aylarında olmakta çeşitlere bağlı olarak 20-25 gün sürmektedir.

Meyveleri 6-25 mm boyunda olup, önceleri yeşil renkte olgunlaştıkça tiplere göre kırmızı, mor, sarı ve beyaz olmakla birlikte genellikle siyaha yakın koyu bir renk alır. Meyveler yalancı meyve tipindedir. Meyve şekli yuvarlak, oval ve silindirik olabilmektedir. Meyve olgunlaşması çeşide bağlı olarak haziranda başlayıp ağustos ayı sonuna kadar hasat edilmektedir. Tam olgunlaşmış karayemiş meyvesinde SÇKM %17.6, sitrik asit cinsinden toplam asitlik %0.26, pH 4.3 civarındadır. Karayemişlerde ağaç başına verim 20-110 kg arasında değişmektedir. Ortalama verim 50 kg'dır.

ÇOĞALTILMASI

Karayemişler tohum, kök sürgünleri veya çelikle çoğaltılmaktadır. Genellikle kök sürgünleri ve çelikle çoğaltma fidan üretiminde kullanılması yaygındır.

BAHÇE TESİSİ

Karayemiş meyvesi Karadeniz sahil kuşağında genellikle ev bahçelerinde ,yol kenarlarında, sınır ağacı olarak tek ağaç olarak veya sınırlarda çit olarak yetiştiriciliği yapılmaktadır. Meyvelerin tadı bölge insanının damak zevkine uygun olması pazar değerini artırmıştır. Ağaçları 6-10 m arasında boylandığından dikim mesafesi 6X7,7x7,8x8 şeklinde yapılmaktadır. Toprak pH'sı 5-7 arasında asit karakterli topraklar uygun olacaktır. Dikim şekli olarak arazi yapısına bağlı olarak kare, üçgen ve kontur dikimlerden biri tercih edilebilir. Dikim çukurları önceden açılır, çukurlar 60-70 cm genişlikte ve 60-70 cm derinlikte olması yeterlidir. Dikim diğer meyve fidanlarında olduğu gibidir.

Karayemişlere verilecek şekil Goble, Modifiyelider, Palmet şekillerinden birisi olabilir. Karayemişlerde budama ağaçlara su yürümeden önce ve sürgün uzaması başlamadan erken ilkbaharda yapılması uygun olacaktır.

Gübreleme ilk dikimde diğer meyve fidanlarında olduğu gibi 100-200 g DAP, fidan çukurunun altına ahır gübresi ve üst tarla toprağı karıştırılarak verilir. Yetişkin ağaçlarda ise gübreleme diğer meyve ağaçlarında olduğu gibi toprak tahlil sonuçlarına göre yapılır.

Karayemişler de yazın sıcak günlerinde sulama yapılması meyve kalitesini ve gelişimini artırır.

Adres	Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	0 362 231 37 00
Fax	0 362 233 21 63
e-mail	cey@samsuntarim.gov.tr
web	www.samsuntarim.gov.tr

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Tarım Müdürlüğü

Karayemiş Yetiştiriciliği

Abdulkadir KULEYİN
Ziraat Yüksek Mühendisi

No: M/32
2005